

BUDGET FÖR LIDINGÖ STAD 2018

ETT LEVANDE LIDINGÖ

MILJÖPARTIETS FÖRSLAG TILL FÖRBÄTTRINGAR

HÖJ STADENS KLIMAT- OCH MILJÖAMBITIONER

SKYDDA MER NATUR OCH DJUR

SKAPA BÄTTRE INTEGRATION

GE UNGA EN BÄTTRE SKOLA OCH FRITID

miljöpartiet de gröna

LIDINGÖ

EN RÖST FÖR DEM SOM ANDRA GLÖMMER

Lidingös största utmaningar för 2018 är att planera för ett livskraftigt och hållbart samhälle som klarar klimatet, miljön, integrationen och ändrad demografi med allt fler äldre och unga.

Politiken ska göra det enklare att bidra till ett hållbart samhälle och värld. Vi är beroende av varandra och tillsammans kan vi klara det.

Vi vill vara en röst för dem som inte kan göra sina röster hörda och står för solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet, med kommande generationer och världens alla människor.

VÅR VISION OCH STRATEGISKA MÅL

Våra förslag utgår från vår vision och målsättningar enligt nedan.

Stadens målstyrning har till syfte att möjliggöra en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling, som tillfredsställer dagens behov, utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

VISION FÖR LIDINGÖ – HÄLSA OCH HÅLLBARHET

- På Lidingö får alla människor förutsättningar för god hälsa och välbefinnande.
- Lidingö erbjuder en kreativ miljö för människor, föreningar och företag.
- Lidingö är en vital del av en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar region.
- Lidingös skolor ger varje elev de bästa förutsättningar för lärande och utveckling.
- På Lidingö kan alla känna sig välkomna, respekterade och trygga, i livets alla skeden.
- Alla Lidingöbor kan känna sig delaktiga i samhället och demokratin.

STRATEGISKA MÅL

- Lidingö är tillgängligt för alla. Lidingöbor upplever egenmakt och stor valfrihet.
- Stadens verksamhet har fokus på att möta Lidingöbornas behov och önskemål.
- Lidingös natur värnas och vårdas. Staden möjliggör att människor och verksamheter på Lidingö har en positiv påverkan på klimat, miljö och ekosystem.
- Alla medarbetare bidrar till en kontinuerlig kvalitetsutveckling i stadens verksamhet, för att skapa största möjliga nytta för Lidingöborna.
- Staden använder skattebetalarnas pengar effektivt, med försiktighet samt miljömässigt och etiskt ansvarsfullt.
- Lidingöbor har goda möjligheter till insyn i kommunalverksamhet, oavsett utförare, och till att delta i demokratin, med verkligt inflytande, också mellan valen.

EKONOMISKA MÅL

- Lidingö stad har en ekonomi i balans. Budgeterade kostnader är fullt finansierade, varje år. Stadens överskottsmål är minst en procent av verksamhetens kostnader över rullande femårsperioder.
- Den kommunala inkomstskatten är på en rimlig nivå, sett till nyttan för Lidingöborna, och konkurrenskraftig, jämfört med andra kommuner.
- Staden har en låg skuldsättningsgrad. Finansiella medel placeras med låg risk, etiskt och miljömässigt ansvarsfullt.
- Staden investerar i tillgångar av allmänintresse, mark, fastigheter och infrastruktur, för ett långsiktigt ägande.
- Stadens upphandling och inköp följer höga krav på etiskt och miljömässigt ansvar.
- Staden verkar för en kretsloppsekonomi. Avgifter uppmuntrar till miljökloka val och bidrar till största möjliga miljönytta.
- Staden verkar för social inkludering och bättre folkhälsa, genom ekonomiskt bistånd och avgiftsreduktioner efter behov.

MILJÖPARTIET DE GRÖNAS FÖRSLAG 2018

För bättre klimat, miljö, integration och ett livskraftigt Lidingö

Höj stadens klimat och miljöambitioner

- Klimatsmart utveckling av Lidingö centrum.
- Ta fram en klimatplan och träbyggnadsstrategi för mindre utsläpp.
- Kartlägg och klimatkompensera stadens utsläpp.
- Minska buller och användandet av skadliga kemikalier och partiklar.
- Höj målsättningarna och snabba på genomförandet av Miljöprogrammet.

Skydda och vårda mer natur och djur

- Planera för mer naturreservat och varsam skogsvård.
- Upphör med vinstdrivande skogsbruk.
- Bilda ett naturvårdsråd med staden, föreningar och näringsliv.
- Planera för en ekodukt över Södra Kungsvägen.
- Ta initiativ till en årlig skördemarknad.

Satsa på en bättre integration

- Låt ensamkommande över 18 år och nyanlända bo kvar på Lidingö.
- Bygg modulhus och skapa fler bostadslösningar för nyanlända.
- Höj den socioekonomiska penen i skolan, och inför den även i förskolan.
- Stärk Komvux och samverkan med det lokala näringslivet.
- Ökat stöd till öns kultur- och föreningsliv i integrationsarbetet.
- Öka stödet till modersmålsundervisning.

Planera för ett livskraftigt och hållbart Lidingö

- Planera för fler Lidingöbor, bostäder, företag och service i hållbar stadsmiljö.
- Ta initiativ till en omdragning av Lidingöbanan till centrum.
- Prioritera kollektivtrafik, cykel- och gångvägar i trafiken.
- Skapa ett kulturhus med scen i stadshuset.
- Inför en årlig demokratidag och utveckla dialogen med Lidingöborna.
- Ta bort schabloninsatser i hemtjänsten – låt dagsbehovet styra mer.
- Inför en omsorgsamordnare för hjälp till äldre.

Ge våra barn och unga en bättre skola och en rik fritid

- Öka lusten att lära och minska stressen i skolan.
- Mer resurser till elevhälsan och stöd.
- Inför en läsa-skriva-räkna-garanti i lågstadiet.
- Ingen avgiftshöjning i musikskolan.
- Starta naturskolan och planera för skolträdgårdar.
- Kartlägg lika möjligheter till idrott och fritid för barn och unga av alla kön.
- Etablera en bemannad parklek centralt på ön.

SKATT OCH BUDGETERAT ÖVERSKOTT

Vi föreslår en oförändrad kommunal inkomstskatt på 18,64 kronor. Framtida prognoser visar på sämre konjunktur, ökade kostnader och minskat skatteunderlag och medger ingen skattesänkning. Staden ska också planera långsiktigt för utfasning av statsbidrag. Miljöpartiet budgeterar med ett resultat om en procent, ca 32,3 miljoner kronor.

Vi föreslår omprioriteringar och omdisponeringar i budgeten med ett nettotillskott på + 23 mkr. Alla justeringar i detta förbättringsförslag utgår från liggande budgetförslag.

NÄMNDER OCH BOLAG

KOMMUNSTYRELSEN

– Stadsledningskontoret, miljö- och stadsbyggnadskontoret och den centrala politiska organisationen

Budgetposter	(tkr)
- Förstärkning av miljö- och stadsbyggnadskontoret	+3000
- Demokratidag, naturvårdsråd och utveckling av medborgardialog	+1000
- Fond för klimatkompensation	+1000
- Färre kommunalråd och rimliga löner	-2500
- Medel till kommunstyrelsens förfogande	- 4000

Samhällsplanering för hälsa och hållbarhet

Vi vill att staden sätter högre mål för klimat, miljö, hälsa, social och ekonomisk hållbar utveckling. Staden ska planera för ett livskraftigt lokalsamhälle med fler bostäder och arbetstillfällen, bättre förutsättningar för lokalt föreningsliv, företagande, integration av nyanlända, service och minskat pendlingsbehov. Lidingö centrum ska planeras för en klimatsmart utveckling. En ny spårvägsbro ska möjliggöra en omdragning av Lidingöbanan via Torsvik och centrum. Fler bostäder för nyanlända, även s.k. modulhus, ska skapas under året. Lidingö ska ta ansvar för de människor staden tagit emot.

För att uppnå de nationella klimatmålen ska staden ta fram en klimatplan och en strategi för klimatsmart byggande, inkl. en träbyggnadsstrategi. Miljöprogrammet behöver skyndas på och uppdateras med tydligare målsättningar och en plan för klimatkompensation. Miljö- och klimatarbetet behöver överlag stärkas med mer resurser. Bland annat för en fördjupad kartläggning av stadens och kommunens klimatpåverkan och kemikalieanvändning.

En levande natur och hälsosam miljö

Lidingö har värdefulla, men begränsade naturområden, som behöver skyddas och vårdas. Grönplanen och blåplanen ska arbetas in i översiktsplanen, detaljplaner och andra styrdokument. Naturvård och biologisk mångfald ska vara utgångspunkt för skogen, sjöar och vattendrag. Vinstdrivande skogsbruk ska slopas. Naturreservaten ska utökas för att skydda mer värdefull natur. Fler naturinventeringar ska genomföras och värdefulla träd skyddas.

Ett naturvårdsråd ska bildas för att stärka dialogen mellan staden, öns föreningar och näringsliv i natur- och miljöfrågor. Pedagogiska natur-, miljö- och trädgårdsprojekt kan arrangeras ihop med verksamheter i andra nämnder, förenings- och näringslivet, till exempel naturskola, naturvandringar och odling. En årlig skördemarknad på hösten kan bidra till att öka kunskapen om naturen och intresset för närodling och hur vi tar hand om det naturen ger.

Misstänkt förorenade områden ska undersökas och kartläggas. Saneringar ska följas upp och fortsatt användning utgå från försiktighetsprincipen. Vilka områden som är förorenade och vilka saneringar som är gjorda ska redovisas öppet, så att alla lidingöbor kan informera sig om kända risker för enskilda tomter. Bullerproblem, bland annat från trafik och inomhus i till exempel skolor, ska åtgärdas. Staden ska fortsätta kemikaliesanera sina verksamheter från skadliga gifter och partiklar, särskilt idrottsanläggningar t ex konstgräsplaner, förskolor och skolor.

Stadsutveckling med livskvalitet

Lidingö ska planera för fler Lidingöbor, bostäder, företag och service i hållbar stadsmiljö. En hållbar stadsutveckling måste också skapa trygghet, tillgänglighet och jämställdhet. Därför behövs ett särskilt fokus på dessa perspektiv när staden utvecklas.

Lidingö har en liten yta, centralt i regionen, ändå är tätortsbebyggelsen är relativt gles. Ny bebyggelse ska tillkomma som kompletteringar i centrala utvecklingsområden, inte spridas på bekostnad av naturen. En fördjupad översiktsplan för en mer hållbar stadsutveckling ska göras för stråken: Torsvik - Centrum- Kyrkvägen/Kyrkviken, samt: Centrum - Södra Kungsvägen - Högsätra/Larsberg/Dalenum.

Stadsplaneringen ska minska transportbehoven och ha kollektivtrafiken, cykel och gångtrafik som utgångspunkt. Korta avstånd skapar ett mer miljö- och klimatvänligt samhälle. Närhet är också livskvalitet. Barriärer som breda vägar och höga hastigheter ska minskas genom övergångar, sänkta hastigheter och trivsamt stadsbebyggelse.

Med spårtrafik, tunnelbanan och/eller Lidingöbanan, till centrum får Lidingö långsiktiga förutsättningar att utvecklas positivt, som ett livskraftigt lokalsamhälle och del av en växande region. Fler bostäder och närhet till kollektivtrafik skapar underlag för bättre service och handeln, mötesplatser och ett livskraftigt kulturliv, med ett kulturhus i del av stadshuset. Även stadsdelscentra ska utvecklas.

Detaljplaneringen ska utföras med en god medborgardialog och beslut tas utifrån en omsorgsfull avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Stadens klimat-

och miljömål, och miljöbalken ska vara i fokus redan från början av planuppdragen. Krav ska ställas på klimatsmarta byggnader i uppdaterade och nya detaljplaner.

En stark och deltagande demokrati

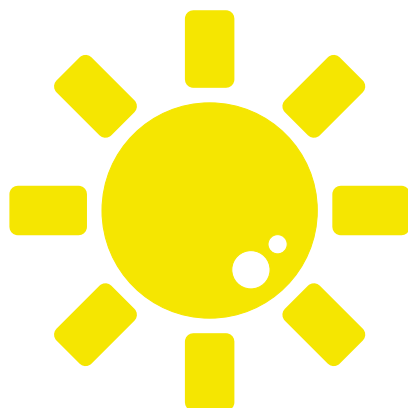
Förtroende för politiken och demokratin skapas genom tydlighet och delaktighet i beslut, återhållsamhet i arvoden och förmåner, transparenta processer, goda förebilder och respektfull samtalston. Förutsättningarna att delta och representera i politiken ska vara god. Politiken och staden behöver utveckla alla dessa delar.

Stadens medborgardialoger behöver förbättras för att få ökad delaktighet och ökat förtroende kring beslut. En årlig demokratidag i stadshuset sätter fokus på det demokratiska samtalet mellan valen vilket kan öka kunskapen och engagemanget hos både medborgare, politiker och stadens anställda. Ungas engagemang för samhällsfrågor och politik bör uppmuntras, till exempel genom att vara försökskommun för att låta 16-åringar rösta i kommunalvalet.

Det ska finnas god insyn i all verksamhet som drivs med skattemedel, oavsett utförare. Fullmäktige ska ta ställning till väsentliga avvikelser från budget. Därför bör kommunstyrelsens reserv minska. Även det ökar allmänhetens insyn. Vi välkomnar att fullmäktiges revisorer granskar politikens och stadens arbete ofta.

Representanter för alla partier bör ges rimliga förutsättningar att företräda sina väljare och ta ansvar för Lidingös bästa. Alla partier ska ha rätt till insyn, resurser och arvoden i proportion till det mandat som väljarna ger, för att kunna lägga tid på det politiska arbetet. Varje parti bör själva få avgöra hur sådant stöd ska användas och fördelas. Ett jämställt och delat gruppleaderskap ska vara en möjlighet för de partier som väljer det.

Arvoden till politiker ska vara skäliga för att vårda väljarnas förtroende. Miljöpartiet menar att ingen av Lidingö stads förtroendevalda bör arvoderas högre än riksdagsledamöter. Antalet kommunalråd bör minska.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

– Lärande- och kulturförvaltningen

Budgetposter	(tkr)
- Socioekonomiskt stöd	+2000
- Komvux (integrationssatsning)	+2000
- Elevhälsan	+2000
- Tillgänglighet och elever med särskilda behov	+1500
- Modersmålsundervisning	+500
- Naturskolan	+500
- Musikskolan	+ 1500

En skola med lust att lära, integration och kultur

Lidingös skolor, förskolor och fritidshem ska ge varje elev och barn de bästa förutsättningar för lärande och utveckling. Trygghet, inspiration och lust att lära och stöd för att uppnå kunskapsmålen och varje elevs potential ska ha högsta prioritet. Dagens situation där lusten att lära minskar, och stressen att prestera ökar, ju äldre barnen blir måste ändras. Alla barns och ungdomars behov ska bli sedda och kompetent bemötta av personal som har tid och kunskap. Arbetet för allas lika värde är prioriterat. Samverkan mellan skola, elever och föräldrar behövs för att öka lärandet, minska stress och motverka kränkande behandling och diskriminering.

Vi vill satsa mer på elever med särskilda och extra behov och elevhälsan. Tillgången till kuratorer och extra stöd till elever i och utanför klassrummet ska vara god. För att underlätta integration och minska sociala skillnader i utbildningen höjer vi den socioekonomisk ersättning, och vill utreda den även för förskolan. För att skolan ska kunna hålla en långsiktigt hög nivå måste staden vara en attraktiv arbetsgivare. Arbete med konkurrenskraftiga löner, pedagogisk utveckling, förstelärare, rektorers arbetsledning behöver fortsätta för att lyckas behålla och rekrytera kompetent personal.

För att integrationen ska fungera bättre ska ensamkommande ungdomar som påbörjat gymnasiet kunna gå klart sin utbildning på Lidingö. Förvaltningen ska planera för det. Förvaltningen ska också planera för en smidig övergång till komvux för äldre elever. Komvux ska också utveckla undervisning för nyanlända och äldre ensamkommande i samverkan med näringslivet och föreningslivet som kan leda till arbete och integration

I förskolan och lågstadiet läggs grunden för den fortsatta skolgången. Lagom stora barngrupper och tillgång till förskolelärare, behöriga lärare, speciallärare och elevassistenter är viktig för att ge alla barn en bra start. Ingen ska behöva lämna tredje klass utan att kunna läsa, skriva och räkna. En läsa-skriva-räkna-garanti bör införas. Modersmålsundervisning i tidiga åldrar ska prioriteras. Den underlättar också inlärningen av svenska. Även fritidshemmen har en viktig uppgift. De behöver kompetent personal och en god pedagogisk verksamhet. Förskolor som ställer höga krav på den inre och yttre miljön ska kunna få kunskapsstöd. Förvaltningen ska ge vägledning till alla förskolor som arbetar för att bli fria från hälso- och miljöfarliga kemikalier i leksaker, textilier och övrig miljö.

Skolvalet ska enligt skollagen ha närhetsprincipen som första kriterium. Förvaltningen ska ta fram kriterier som inte bryter mot detta då syskonförtur tillämpas. Skolvalet för gymnasiet inom regionen ger ungdomar fler möjligheter till utbildning, men är också en utmaning för nämndens planering. Miljöpartiet är positivt till de planerade kompletteringarna av Hersby. Staden bör införa en målsättning att tillhandhålla elevplatser på Lidingö som motsvarar minst hälften av de elever som är folkbokförda här. Om fler gymnasieskolor ska etableras på ön kan dessa bli friskolor och helst ge ett bredare utbud av utbildningsprogram.

Kultur är en viktig del av skolans uppdrag. Alla barn och ungdomar ska ha möjlighet att möta, utöva och reflektera över olika kulturyttringar. Detta gäller inte minst ensamkommande och nyanlända barn och ungdomar. Varje skola ska ha tillgång till bemannade bibliotek. Musikskolan ska fortsätta arbetet för fler platser. Avgiften ska inte höjas. En naturskola bör äntligen komma igång och försök med skolträdgårdar bör genomföras.

OMSORG- OCH SOCIALNÄMNDEN

– Omsorg- och socialförvaltningen, mottagande av ensamkommande och nyanlända

<u>Budgetposter</u>	<u>(tkr)</u>
- Mottagande och integration	+6000
- Omsorgsamordnare	+1500

En omsorg med kvalitet

Staden behöver planera för en ändrad demografi med allt fler äldre. Politiken ska ta ett större ansvar för omsorgens kvalitet, bland annat genom tillräcklig bemanning, både i verksamheter som drivs i stadens egen regi och av andra utförare. Arbetsmiljön är viktig för att locka och behålla omsorgspersonal.

I takt med att allt fler äldre bor hemma allt längre behöver hemtjänsten förändras. Genom att ta bort schablontiderna för omsorgsinsatserna ges hemtjänstutförarna mer gynnsamma förutsättningar att fördela personalen där den behövs som mest.

I någon del av verksamheten bör kortare arbetstid prövas och jämföras med en kontrollgrupp. En omsorgssamordnare ska säkra att äldres behov står i centrum för planering och utförande av alla slags insatser, samt avlasta omsorgspersonalen i kontakter med vården i landstinget. Kultur i omsorgen är ett sätt att höja livskvaliteten och öka delaktigheten.

Staden ska möjliggöra etablering av en närakut på Lidingö. Staden ska även verka för att ta över ansvar för större delar av hemsjukvården från landstinget, så att samordningen mellan omsorgen och vården, bemötandet och patientsäkerheten kan förbättras. Socialjouren behöver förbättras, jourverksamheten för unga behöver bli mer tillgänglig. Staden ska stärka sin uppsökande verksamhet och säkerställa att alla bostads- och hemlösa på Lidingö informeras om sina rättigheter och ges ett medmänskligt bemötande.

Staden ska ha en god omsorg för personer i behov av stöd enligt lagen om särskilt stöd, LSS. Bedömningskriterierna för sociala insatser ska jämföras med andra kommuner för att belysa vad som kan vara rimliga nivåer. Hinder för god tillgänglighet ska kartläggas och avhjälpas med en handlingsplan. Alla ska kunna vara delaktiga i samhället. Staden ska samverka med lokalt näringsliv och föreningar för att ge brukarna i socialpsykiatrien en meningsfull sysselsättning med fler alternativ samt för att erbjuda sommarjobb och praktikplatser till ungdomar som inte kan ordna det själva.

Ta ansvar för de nyanlända och ensamkommande vi har tagit emot

Lidingö ska ge fristad åt flyktingar och skyddsbehövande, i minst samma utsträckning som jämnstora kommuner i andra delar av regionen och landet.

Staden ska fullfölja sitt ansvar och möjliggöra för de ensamkommande ungdomar som har påbörjat sin utbildning i kommunen också ska få slutföra den i kommunen. Att avbryta utbildningen och skicka ungdomarna till migrationsverkets boenden i andra kommuner försvårar integrationen. Ensamkommande unga som placerats i andra kommuner ska tas tillbaka till Lidingö.

Staden ska erbjuda goda integrationsmöjligheter i samverkan med föreningar, privatpersoner, kultur- och näringsliv. Inför en samordnarroll som förenklar för familjer att ta emot nyanlända barn och ungdomar. Ett nätverk och en samordnare som kan stärka och stötta de familjer som är villiga att pröva att axla detta ansvar.

En starkt samverkan med Komvux för utbildningar som kan leda till arbete i staden eller det lokala förenings- eller näringslivet behövs. För en bättre integration ska nyanlända med uppehållstillstånd kunna bo kvar i sina bostäder även efter etableringstiden. Staden ska se över alla möjligheter att ordna boenden, även genom s.k. modulbostäder.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

– Lärande och kulturförvaltningen

Budgetposter	(tkr)
- Fritidsverksamhet skollov, ungdomsprojekt och kulturstöd	+2000
- Bemannad parklek	+500
- Skördemarknad och skolträdgårdar	+500

Kulturen berikar och utvecklar

Kulturen är en central del i ett välfärdssamhälle. Den ger oss möjlighet till nya perspektiv på oss själva och andra. Den bygger broar mellan människor med olika bakgrund. Genom sådana möten kan fördomar minska. Den berikar oss också med upplevelser vi ofta inte kan få i vardagen. En aktiv fritid kan bidra till god hälsa och delaktighet i samhället. Föreningslivet är en viktig del i detta. Det bör därför ges goda förutsättningar.

År efter år drar majoriteten ändå ned på kultur och fritid. De förväntningar som ställs på nämnden är underfinansierade. Besparingarna slår framför allt mot dem som har det sämre ställt. Vi vill istället satsa.

Staden ska erbjuda öns barn och ungdomar ett större utbud av aktiviteter under sport-, sommar- och höstloven. Fritidsgårdar som har varit öppna under storhelger, som julafton, har varit mycket välbesökta. Samma fritidsgårdar ska även hålla öppet under sommaren. För att erbjuda ett alternativ till kostsamma aktiviteter ska en bemannad parklek för barn ska etableras centralt på ön.

Kulturprojekten för ungdomar är populära. Verksamheten ska växa för att även nå fler äldre ungdomar. En kartläggning av jämställda möjligheter för pojkar och flickor inom kulturen och fritiden ska göra, med syfte att öka jämställdhet och tillgänglighet.

Kulturveckan bör utvecklas på ett liknande sätt och breddas mot unga. Samverkan mellan staden, öns kulturaktörer och näringslivet ska stärkas med fler samarbeten som konsthelgen och kulturnatten. Sådana evenemang ska fortsätta vara gratis och öppna för alla. Ett kulturhus i den nyrenoverade stadshuset skulle ge kulturen en central och tillgänglig samlingsplats mitt i centrum. Det skulle vara en nystart för öns kultur och föreningsliv.

Vår gemensamma natur är också en del av vår kultur. En årlig skördemarknad bör därför skapas i samverkan med t ex naturskolan, föreningsliv, privatpersoner och näringsliv, för att öka medvetenheten om och intresset för närodling och Lidingös rika och värdefulla natur, och hur vi kan ta vara på den.

TEKNIK- OCH FASTIGHETSNÄMNDEN

– Teknik och fastighetsförvaltningen, anläggningar, skogs- och naturvård

<u>Budgetposter</u>	<u>(tkr)</u>
- Naturvård av skogen	+1000
- Utbyggnad av cykelvägar och cykelparkeringar	+2500
- Utökad sopsaltning av cykelbanor vintertid	+2500
- Energi- och klimatanpassa idrottsanläggningar	+2500
- Kulturhus i stadshuset	+1000
- Parkeringsavgifter (överskott)	-5000

Skydda och vårda mer natur

Lidingö ska fortsätta att vara en grön oas. Öns stora grönområden hänger samman med Järva- och Bogesundskilarna, två av regionens ”gröna kilar”, som har stora värden för både människor och miljön. Större delar av Lidingös natur ska bevaras och skyddas inom utvidgade och nya naturreservat. Lidingö ska värna ett livskraftigt djur- och växtliv. Gröna samband ska förstärkas för att ge djur och växter bättre spridningsvägar. Då kan den biologiska mångfalden öka. En ekodukt med gång och cykelmöjligheter bör byggas över Södra Kungsvägen för att binda samman naturområden och stadsdelar.

Arbetet med miljö- och naturvårdsfrågor ska ledas med ekologisk kompetens. Det så kallade moratoriet, att inte avverka skog, är bra, för det tidigare skogsbruket har lämnat djupa sår. Mer skonsamma metoder behövs och naturvård ska vara utgångspunkten för arbetet med skogen.

Naturen ska vara tillgänglig för alla, oavsett funktionsvariation. Naturupplevelser kan bidra till förståelse för ekologiska samband och ett ökat miljöengagemang. Kommunikationen med en engagerad allmänhet måste stärkas genom ett naturvårdsråd. Förvaltningen kan också samverka med andra förvaltningar, förenings- och näringsliv genom till exempel naturskola, skolträdgårdar och skördemarknad.

Skapa en hållbar stad

Staden ska vara aktiv i arbetet med att öka återvinning och återbruk, bidra till mindre avfall och slutna kretslopp samt underlätta för lidingöbor att källsortera avfall. Alla hushåll, även i flerfamiljshus, ska enkelt kunna lämna sitt matavfall till rötning för biogas och biogödsel. Avgiftssystemet bör utformas för att öka insamlingen av matavfall.

Investeringar och underhåll för gång, cykel och kollektivtrafik ska prioriteras, för praktisk och bekväm användning året om. Gång- och cykelbanor ska vara trygga trafikmiljöer och oftare separerade. Elever ska kunna gå och cykla trafiksäkert till och från skolan. Cykelvägarna behöver byggas ut för att binda ihop olika delar av ön och koppla Lidingö till regionen. Staden ska anlägga fler säkra och väderskyddade cykelparkeringar i centrum, vid stationer och busshållplatser samt fler pumpstationer.

Hastighetsgränser på bilvägarna ska utgå från hög trafiksäkerhet, god luftkvalitet och låga bullernivåer. Kollektivtrafiken bör få egna körfält där det finns utrymme och motiveras av framkomlighet för bussarna. Avgifter och hyra för bilparkering på stadens mark bör motsvara en marknadsmässig värdering av marken, och inte subventioneras av staden. Långtidsparkering ska underlättas för boende på Lidingö. Avgifter kan differentieras på olika sätt för att skapa fler parkeringsplatser, bland annat genom boende- och besöksparkering.

Underhåll och utveckla anläggningar och fastigheter

Stadens byggnader bör uppfylla kraven för ”Miljöbyggnad Guld” för energianvändning. Staden ska också ta fram en klimatplan och träbyggnadspolicy för fastigheterna i syfte att minska klimatpåverkan vid nybyggnation och användning. Generellt bör trä övervägas som första alternativ vid byggandet av nya hus och anläggningar.

Idrottslivet är i stort och växande behov av bättre anpassade och nya anläggningar. Därför ska staden ta fram en strategisk plan för att investera i nya anläggningar. Eftersatt underhåll ska åtgärdas och uppskjutna upprustningar ska påbörjas. Stadens anläggningar ska erbjuda jämställda möjligheter att motionera och utöva idrott. En simhall bör planeras ihop med utvecklingen av Torsvik och Lidingö centrum. Det skulle öka tillgången till simhallen för alla Lidingöbor, men också möjliggöra en

samverkan med Stockholms stad i och med utbyggnaden av Ropsten. Då skulle Lidingöborna kunna få en mycket bättre simhall än vad som nu föreslås.

Det nuvarande stadshuset genomgår en genomgripande upprustning. Byggnaden ska rymma ett ordentligt kulturhus med stor scen. Hela entrépaviljongen eller motsvarande ytor bör kunna användas. Lokaler ska anpassas för kulturverksamhet, men också kunna användas av förenings- och näringsliv, förvaltningar och privatpersoner som vill hyra in sig.

Alla kommunala fastigheter och anläggningar ska vara tillgänglighetsanpassade och erbjudas jämställt oavsett kön. Möjligheter att samutnyttja olika kommunala lokaler för fler ändamål och fler timmar i veckan bör undersökas. Staden ska bygga och renovera med sunda och miljövänliga material, för lång livslängd, slutna kretslopp och en effektiv energianvändning.

LIDINGÖ STADS TOMTAKTIEBOLAG

Staden ska behålla och kunna öka sitt ägande av allmänningar och fastigheter inom och intill naturområden samt i utvecklingsområden på Lidingö.

LIDINGÖHEM AB

Staden behöver bli mycket bättre på att ordna bra bostäder för dem som inte kan köpa en bostadsrätt eller ett eget hus. Lidingöhem borde ta ett särskilt ansvar för att erbjuda bostäder för sociala förturer och flyktingar, äldre, unga vuxna och studenter. Lidingö stad borde kunna förmedla bolagets lediga hyresrätter.

Staden ska stoppa avveckling av allmännyttiga Lidingöhem och ta fram en långsiktig plan för hur Lidingöhem kan bli en aktiv och stabil del i att uppfylla kommunens bostadssociala ansvar och framtida stadsutveckling. Lidingös kassa ska bli kvar i bolagen och ligga som en grund för den framtida utvecklingen. Lidingö bostads AB bör gå upp i Lidingöhem.

Lidingöhem bör utöka sitt fastighetsbestånd. Bolaget bör planera för att bygga 2 000-2 500 nya bostäder de närmaste 10-15 åren. Nya bostadshus kan finansieras med eget kapital och en marknadsmässig belåning. Det skulle innebära investeringar av fyra till fem miljarder kronor i nya hyreslägenheter.

Om fastigheter ändå ska säljas bör intäkten efter skatt vara minst vad motsvarande skulle kosta att köpa. På sikt skulle staden kunna sälja knappt hälften av aktierna i Lidingöhem för att frigöra cirka en miljard kronor till andra satsningar. Liknande lösningar finns i andra kommuner.

DRIFTSBUDGET 2018

– Förändringar jämfört med liggande förslag

Kommunstyrelsen	(tkr)
- Förstärkning av miljö- och stadsbyggnadskontoret	+3000
- Demokratidag, naturvårdsråd och utveckling av medborgardialog	+1000
- Fond för klimatkompensation	+1000
- Färre kommunalråd och rimliga löner	-2500
- Medel till kommunstyrelsens förfogande	-4000
<i>Totalt</i>	-1500
Utbildningsnämnden	(tkr)
- Socioekonomiskt stöd	+2000
- Komvux (integrationssatsning)	+2000
- Elevhälsan	+2000
- Elever med särskilda behov	+1500
- Modersmålsundervisning	+500
- Naturskolan	+500
- Musikskolan	+ 1500
<i>Totalt</i>	+10 000
Omsorgs- och socialnämnden	(tkr)
- Mottagande och integration	+6000
- Omsorgsamordnare	+1000
<i>Totalt</i>	+7 000
Kultur- och fritidsnämnden	(tkr)
- Fritidsverksamhet skollov, ungdomsprojekt och kulturstöd	+2000
- Bemannad parklek	+500
- Skördemarknad och skolträdgårdar	+500
<i>Totalt</i>	+3000
Teknik- och fastighetsnämnden	(tkr)
- Naturvård av skogen	+1000
- Utbyggnad av cykelvägar och cykelparkeringar	+2500
- Utökad sopsaltning av cykelbanor vintertid	+2500
- Energi, klimat- och miljöanpassa idrottsanläggningar	+2500
- Kulturhus i stadshuset	+1000
- Parkeringsavgifter (överskott)	-5000
<i>Totalt</i>	+4500
Totalt omdisponeringar och tillägg (netto tkr)	+23 000

INVESTERINGSPLAN 2018

– Förändringar jämfört med liggande förslag

Kommunstyrelsens kontor	(tkr)
Spårvägsbro	-4000
Teknik och fastighetsnämnden	(tkr)
Modulhus, bostäder till flyktingar	+ 30 000
Totalt omdisponeringar och tillägg (netto tkr)	+26 000